



Seat No. : _____

NF-121

November-2025

B.A., Sem.-V

DSC-C-351-A : Psychology (Major) (Advanced Experimental Psychology)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. પ્રયોગ એટલે શું ? પ્રયોગના પ્રકારો સદષ્ટાંત સમજાવો. 10

અથવા

1. પ્રાયોગિક નિયંત્રણની 'એક પક્ષ અજ્ઞાન' અને 'દ્વિપક્ષ અજ્ઞાન' પદ્ધતિઓ ચર્ચો. 10

2. સાહચર્ય એટલે શું ? સાહચર્યના નિયમો વિગતે સમજાવો. 10

અથવા

2. શાબ્દિક સાહચર્યના પ્રયોગોના પ્રકારો સદષ્ટાંત સમજાવો. 10

3. માપનતુલા એટલે શું ? નામાંકન તુલા અને ક્રમાંકન તુલાની સદષ્ટાંત સમજૂતી આપો. 10

અથવા

3. ઉંબર એટલે શું ? ઉંબરના પ્રકારો સદષ્ટાંત સમજાવો. 10

4. શિક્ષણ એટલે શું ? શિક્ષણના પ્રકારો સદષ્ટાંત સમજાવો. 10

અથવા

4. શિક્ષણ માપનની વિવિધ પદ્ધતિઓ ટૂંકમાં સમજાવો. 10

5. નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો : (કોઈપણ દસ)

10

- (1) ડી' એમેટો પ્રમાણે પરિવર્ત્યોના ત્રણ પ્રકારો છે.
- (2) યદચ્છીકરણના ઉપયોગથી સતત ભૂલો દૂર થઈ શકે છે, પરંતુ યદચ્છ ભૂલો થવાની સંભાવના રહે છે.
- (3) પ્રાયોગિક ભૂલોના કારણે પરિણામની શુદ્ધતા વધે છે.
- (4) એરિસ્ટોટલે સાહચર્ય અંગેનો ખ્યાલ સૌપ્રથમ રજૂ કર્યો હતો.
- (5) માર્બેના નિયમ પ્રમાણે, શાબ્દિક પ્રતિક્રિયા જેમ સાધારણ તેમ તેનો પ્રતિક્રિયા સમય ઓછો હોય છે.
- (6) મોર્ગને સૌપ્રથમ માનસિક રોગના નિદાન અને સારવાર માટે મુક્ત સાહચર્ય પદ્ધતિનો ઉપયોગ કર્યો હતો.
- (7) જી.ટી. ફેકનર એ જર્મન ભૌતિકશાસ્ત્રી હતા.
- (8) શ્રવણેન્દ્રિયથી ધ્વનિ સંવેદનોનો અનુભવ થાય છે.
- (9) સંવેદનશીલતાના પાંચ પ્રકારો છે.
- (10) માનવીનું મોટાભાગનું શિક્ષણ શાબ્દિક સ્વરૂપનું હોય છે.
- (11) સૌપ્રથમ અર્થહીન પદોની રચના એબિંગહાઇસે કરી.
- (12) શિક્ષણ એક સાદી ક્રિયા છે.

Seat No. : _____

NF-121

November-2025

B.A., Sem.-V

**DSC-C-351-A : Psychology (Major)
(Advanced Experimental Psychology)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. What is an Experiment ? Explain the types of experiment with examples. **10**

OR

1. Discuss the 'Single-Blind' and 'Double-Blind' methods of Experimental Control. **10**

2. What is an Association ? Explain the laws of Association in detail. **10**

OR

2. Explain the types of Verbal Association Experiments with examples. **10**

3. What is a Scale of Measurement ? Explain Nominal Scale and Ordinal Scale with examples. **10**

OR

3. What is Threshold ? Explain the types of thresholds with examples. **10**

4. What is Learning ? Explain the types of learning with examples. **10**

OR

4. Explain in short the different methods of measurement of learning. **10**

5. State whether the following statements are True or False : (Any **ten**)

10

- (1) According to D'Amato, there are three types of variables.
 - (2) The use of randomisation can eliminate constant errors, but random errors may still occur.
 - (3) Experimental errors increase the accuracy of result.
 - (4) Aristotle was the first to present the concept of association.
 - (5) According to Marbe's law, the simpler the verbal response, the shorter its reaction time.
 - (6) Morgan was the first to use the Free Association Method for the diagnosis and treatment of mental illness.
 - (7) G.T. Fechner was a German physicist.
 - (8) Auditory sensations are experienced through the auditory sense organ.
 - (9) There are five types of sensitivity.
 - (10) Most human learning is verbal in nature.
 - (11) The first meaningless syllables were formulated by Ebbinghaus.
 - (12) Learning is a simple process.
-